

Leader Gutes verksamhetsplan 2026

Organisationsnummer 802497–3920

Innehåll

Inledning	2
Verksamhetsområden	2
Planerad verksamhet 2026.....	2
<i>Planerat genomförande av lokal utvecklingsstrategi strategisk plan 2023–2027 .....</i>	<i>2</i>
<i>LAG-styrelsens fördelning av projektstöd och paraplyprojekt .....</i>	<i>3</i>
<i>Plan för egna projekt med leaderfinansiering .....</i>	<i>3</i>
<i>Plan för egna projekt med annan finansiering .....</i>	<i>4</i>
<i>Leader Gutes planerade organisation 2026 .....</i>	<i>4</i>

Inledning

Inom Leader samarbetar privat, ideell och offentlig sektor för att bidra till lokal utveckling. Människor från de tre sektorerna bildar en ideell förening, en lokal aktionsgrupp som kallas för LAG (Local Action Group). Föreningen leds av en LAG-styrelse där alla tre sektorer är representerade.

Verksamhetsplanen beskriver hur styrelsen avser att bedriva verksamheten under 2026 inom ramen för programperiod 2023–2027, samt de projekt som finansieras av andra finansiärer.

Ambitionen från LAG-styrelsen är att denna verksamhetsplan ska vara användbar som styrdokument i den löpande verksamheten då det ger en bild av vad föreningen siktar mot under året. Den ger även medlemmarna, genom föreningsstämman, inflytande över verksamheten samt möjliggör för våra finansiärer att följa den.

Såväl räkenskapsår som verksamhetsår är reglerat i Jordbruksverkets regler och följer kalenderår. Dokumentet spänner därmed över hela verksamhetsåret 2026 (2026-01-01 – 2026-12-31).

Verksamhetsområden

Föreningens stadga §2 lyder:

§2 Föreningens ändamål

Föreningens ändamål är:

- Att främja lokalt ledd utveckling i verksamhetsområdet.
- Att arbeta aktivt med jämlikhet och hållbarhet.
- Att komplettera kommunala, regionala, nationella och internationella strategier, program och utvecklingsplaner med lokal drivkraft, kunskap och initiativ.

Planerad verksamhet 2026

Planerat genomförande av lokal utvecklingsstrategi strategisk plan 2023–2027

Då programperioden 2014–2022 slutredovisades och godkändes i sin helhet 2025 så innebär det att föreningen under 2025 uteslutande kommer arbeta med programperioden 2023–2027.

Visionen för *Lokal utvecklingsstrategi för Gotland 2023–2027* är: Gotland – en kreativ ö med plats för hela livet!

Sista dag för Leader Gute att skicka in nya kompletta ärenden till Jordbruksverket samt lämna ansökan om ändring av projektstöd och drift där budget ökar i projektet är 2027-12-31. Sista dag för ansökan om utbetalning för projektstöd är 2029-04-06. Styrelsens avsikt och målsättning är att ta hand om eventuella återflöden så att så mycket stöd som möjligt ska tillfalla Gotlands landsbygder. Denna avsikt gäller både vid fördelning av projektstöd och paraplyprojekt.

LAG-styrelsens fördelning av projektstöd och paraplyprojekt

Under 2025 har föreningen i enlighet med sitt mål fördelat ut merparten av projektstöden. Styrelsen beslutade därför 2025 om en handlingsplan för att säkerställa att målvärdena för strategins indikatorer ska nås med de medel som finns kvar. Handlingsplanen är kopplad till en indikativ budget, där de kvarvarande medlen att fördela inom programperioden har reserverats för projekt som levererar indikatorer mot de underpresterande målvärdena. Handlingsplanen för resterande projektstöd och paraplyprojekt pekar tydligt ut vilka teman kommande paraplyprojekt och utlysningar för projektstöd under 2026 ska ha för att säkerställa att indikatorerna nås. Alla återflöden ska användas i enlighet med handlingsplanen för paraplyprojekt och projektstöd tills målvärdena är nådda. Således kommer inga allmänna medel utanför utlysningarna finnas att söka av Leader Gute förrän indikatormålen har nåtts.

För 2026 återstår cirka 2 miljoner att fördela i projektstöd. Projektstöd kommer vara sökbara inom ramen för utlysningarna "Landsbygdsföretag" samt "Miljöprojekt", då dessa utlysningar bidrar till att nå indikatormålen för indikatorer som ännu inte uppnåtts.

För paraplyprojekt finns ytterligare cirka 2,7 miljoner att tematisera i olika paraplyprojekt. Under 2026 planerar styrelsen att konkretisera och skriva fram nya paraplyprojekt i enlighet med den beslutade handlingsplanen. I detta arbete ingår att undersöka behov och intresse hos berörda målgrupper inför utformningen av dessa paraplyprojekt för att säkerställa att efterfrågan finns och att stöden blir träffsäkra. Fokus kommer särskilt vara på stöd till landsbygdsföretag, miljöprojekt samt projekt som drivs av unga. Eventuellt finns även behov att se över geografiska utlysningar för att säkerställa att Leader Gutes stöd når hela leaderområdet.

LAG-styrelsen ska även under 2026 kontinuerligt arbeta med bedömningsfrågor gällande urvalskriterier och grundvillkoren, samt frågor som rör jäv och/eller intressekonflikt. Då kansliet åter är fullt bemannat avses att varje prioriterat projektstöd ska följas upp av kansliet med stöd av LAG-styrelsen genom regelbundna gemensamma avstämningsmöten med projektägarna samt individuella projektbesök. Ett frukostmöte för samtliga projektstödsägare är inbokat våren 2026.

Föreningen ska liksom tidigare år fortsatt utforma och vid behov revidera kommunikationen till målgrupper och medlemmar gällande verksamheten och möjligheten till stöd. Leader Gute ska fortsatt sträva efter att nå ut till och etablera dialog med olika målgrupper för att bevaka deras behov samt stärka sin egen kompetens. Denna typ av arbete sker exempelvis via deltagande på nätverksmöten och konferenser.

Plan för egna projekt med leaderfinansiering

Tillsammans för vår bygd

"Tillsammans för vår bygd - smarta landsbygdsstrategier i lokal samverkan" kommer under 2026 att avsluta arbetet och färdigställa de smarta landsbygdsstrategierna i de tre första bygderna: Roma och Hemse med omnejder samt "Sex socknar i samverkan (Stenkyrka, Lummelunda, Martebo, Tingstäde, Hangvar och Hall). Under året kommer samarbetet och aktiviteterna utökas med tre nya landsbygdsområden, vilka ännu inte är helt klara. Under våren planeras de första AW-mötena att hållas i dessa bygder.

De tre första bygderna kommer fortsatt att ingå i styrgruppen tillsammans med de nya bygderna för att främja nätverk och erfarenhetsutbyte. En halvtidskonferens tillika studiebesök och inspirationsmöte planeras genomföras i Akeback under våren 2026. Styrgruppen och/eller andra

representanter för bygderna har även genom projektet möjlighet att delta på studiebesök och konferenser på fastlandet för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.

Plan för egna projekt med annan finansiering

Ung livskraft i samverkan

Arvsfondsprojektet "Ung Livskraft i samverkan" ska under 2026 fortsätta att stärka kontakten mellan unga och äldre inom föreningar genom generationsmöten och samverkansaktiviteter som medskapas utifrån ungas intressen. Projektet har under 2025 haft goda synergimöjligheter med Leader Gutes projekt "Tillsammans för vår bygd", särskilt dess utvecklingsarbete för att skapa mötesplatser för epa- och moppemek. Under våren 2026 planeras särskilt fokus på att fortsätta samordna projektets unga motorgrupp och genomföra fler nätverksträffar och samverkansaktiviteter tillsammans med föreningar utifrån ungas intressen.

Under projektets tidigare genomförda idéverkstad har ett intresse identifierats bland unga för att arrangera en medskapande festival tillsammans med föreningar. Den medskapande festivalen planeras genomföras under sommaren med fokus på att både skapa och uppleva kultur och motorintresse. Projektet ska även genomföra fler reflektionsverkstäder i syfte att stärka föreningarnas kompetens att nå och inkludera unga samt iterativt utveckla samverkansmodellen och dess metodbank. Under året planerar projektledarna och den unga aktionsgruppen att delta på studiebesök hos framgångsrika verksamheter som har ett aktivt arbete för att inkludera unga, på eller utanför Gotland. De ska även delta i konferenser och nätverksmöten för att utbyta erfarenheter och sprida inhämtad kunskap från projektet.

Blue Regenerative Food Tourism

Projektet ska i enlighet med syftet utforska och utveckla en metod för regenerativ blå matturism under lågsäsong i Östersjöregionen. En väsentlig del av arbetet under 2026 blir att etablera och samskapa projektet med lokala nätverk av engagerade intressenter, s.k. praxisgemensakaper (Eng. Community of practice, CoP) i Klaipėda, på Ösel och på Gotland. Under året kommer projektet utvecklas och utforska ämnen baserat på inspel från CoP-grupperna. Under januari 2026 genomförs uppstartsmötet för CoP-gruppen på Gotland, och planen är att ha cirka fyra CoP-möten på Gotland under 2026. Därtill ska projektet under 2026 genomföra två studieresor tillika erfarenhetsutbyten mellan CoP-grupperna i Klaipėda, på Ösel och på Gotland. Första resan går under juni månad till Ösel. Under hösten ska Gotland vara värd för studiebesöket, vilket innebär att CoP:s deltagare från Klaipėda och Ösel besöker ön. Därutöver har Leader Gute som projektägare en koordinerande roll för projektet och den internationella projektgruppen, liksom ekonomi och interim-redovisning till Svenska Institutet.

Leader Gutes planerade organisation 2026

En hörnsten i förverkligandet av utvecklingsstrategin och ett krav från Jordbruksverket för att godkänna den är att kansliet är välorganiserat med kunnig och effektiv personal. Styrelsen har för avsikt att bibehålla den höga kompetensen på kansliet. Då det varit personalbrist hösten 2025 kommer driftprojektets personal i början av 2026 särskilt fokusera på att komma ikapp med administrativa uppgifter, handläggning och rekvisiteringar. En ny junior projektledare kommer även rekryteras till Arvsfondsprojektet "Ung livskraft i samverkan" då Matilda Werkelin går vidare till ett annat uppdrag.

Anställd personal i föreningen:

- Verksamhetsledare, Ellen Lundkvist (100 procent av heltid)
- Kommunikatör, Jörgen Hallström (100 procent av heltid)
- Projekthandläggare, Ida Kellström (100 procent av heltid)
- Projektledare, Ottilia Söderström (100 procent av heltid)
- Junior projektledare, Matilda Werkelin (100 procent av heltid – fram till mars 2026)

Omfattningen som kanslipersonalen arbetar inom driftprojektet varierar över året beroende på i vilken omfattning det finns andra LAG-ägda projekt som behöver personalresurser. Projektledare och junior projektledare arbetar enbart i Arvsfondsprojektet Ung livskraft i samverkan.

Under 2026 planeras tre ansökningsomgångar för projektstöd fördelat på vår, höst och vinter, i den mån det finns medel kvar att fördela. Beslutskommittén ska under sex möten fatta beslut om delaktiviteter inom paraplyprojekt (miniprojekt).

LAG-styrelsen planeras under 2026 att samlas under totalt sex möten. Ett konstituerande möte, tre kombinerade utvecklings- och beslutsmöten, ett renodlat utvecklingsmöte samt ett utvecklingsmöte som kombineras med att introducera och välkomna nya ledamöter. Under året tillsätts vid behov nya arbetsgrupper som består av både kansli och LAG-ledamöter. De befintliga arbetsgrupperna arbetar med sina områden tills deras uppdrag anses vara fullbordade.